

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Antiqua regula, majorem sedem à minore non judicari, ex Cyrillo,
Concilio Ephesino, & Chalcedonensi, & Pelagio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

& Imperij Lib. I. Cap. XI. 39

literis Regis evocati cùm se Romani conferrent, Theodoricum Ravennæ commorantem invisunt, & Romanæ sedis Sacerdotem à minoribus Episcopis judicari non posse significant: *Nec antedictæ sedis antißitem minoram subjacuisse iudicio, in propositione simili, facile forma aliqua testaretur*; ut docet Romana Synodus III. habita anno quingen-
tesimo secundo. In eam sententiam conces-
sit ipsa Synodus: quæ ita Dererum suum
temperavit, ut liberum & immunem à cri-
minibus Symmachum pronuntiaret, *quantum ad homines respicit*; sed totius negotij
examen arbitrio divino dimisit, cùm lega-
tione sua priùs monuisset Senatum Roma-
num, qui discussionem accusationis urge-
bat, auctoritatem sedis injustis illis deside-
riis obstare. Etenim tunc ab omnibus pu-

Als Octauie. Et enim quodcumque libellum publice affreberatur, sedis apostolice Presule minorum nuncquam sub jacuisse sententie, ut et Libello accusatorum refert Ennodius Ticinensis in Apologetico; qui robustissimis verbis eam assertionem firmavit, quæ & à Symodo quinta Romana probata est cum integro Apologeticu libello, & deinde à Collectoribus in corpus Canonum relata. Aliorum, inquit, foris hominum causas Deus voluit homines terminare; sed sedis iustus Presules suo sine questione reservari arbitrio. Voluit B. Petri Apostoli successores caelo debere tantum innocentiam, & subtilissimi discussoris indigni inviolatam exhibere conscientiam. Hujus autem privilegij ratio inde petitur ab Ennodio, quod Romanus Episcopus sit Caput omnium Sacerdotum: Sanctorum voce pater, Pontificum dignitatem sedis ejus factam toto orbe venerabilem, dum illi quidquid fidelium est ubique submittitur, dum totius Corporis Caput esse designatur.

Avitus Episc.
Viem. epik. j. 1.

II. Dum hæc Romæ geruntur , Galli-
cani Episcopi nutare statum suum in laces-
sito vertice fentientes , & se in criminatione
Principis peri , formulam Decreti recepe-
runt , quam de Papa Symmacho apud Vr-
bem Synodus Romana ediderat ; ut testa-
tur Avitus Viennensis , qui ex mandato
Galliæ Episcoporum ad Senatores Vrbis ,
ipse Senator Romanus & Christianus Epi-
scopus , quæ mens esset omnium , unus per-
scripsit . Nolo in invidiam trahi Episcopos
Italiæ . Sed si verum amamus , non est diffi-
mulanda pietas Ecclesiaræ Gallicanæ ; quæ
Synodo Romanæ velut vitio vertit , quod
judicium aliquod adversus Symmachum
suscepisset : Quia non facile datur intelligi ,
qua vel ratione , vel lege , ab inferioribus emi-
nentior judicetur , ut loquitur Avitus . Et licet
Dei cognitioni Synodus rem ipsam servave-
rit , Episcopi tamen Gallicani concoquere

non possunt qua ratione in illam causam
ne leviter quidem potuerit inquirere. Quod
Synodus ipsa venerabilis, inquit Avitus, lau-
dabili constitutione propiciens, causam quam,
quod salva ejus reverentia dictum sit, penè te-
merè suscepit inquirendam, divino potius
servavit ex animi; perstringens tamen prout bre-
viter potuit, nihil vel sibi vel glorioſimo viro
Theudorico Regi de his qua Papa dicebantur
objecta patuisse. Nolo epistolam inte-
gram transcribere, quæ abunde men-
tem omnium Gallicanorum Sacerdo-
tum explicat: qui concedunt quidem
in ceteris Episcopis, si quid nutaverit,
posse reformari: At si Papa Vrbis vocatur in
dubium, episcopatus jam videbitur, non Episco-
pus, vacillare.

III. Sanè non ommino aliena videtur à veterum disciplina , Synodi Romanæ , Ennodij Diaconi , & Aviti Viennensis assertio ; scilicet ex eo capite inscriptum adversus Romanum Episcopum crimen non subjacere synodorum judicio , quod major à minore judicari non debeat. Hoc fundamento enim , inter cetera , nititur Cyrillus Patriarcha Alexandrinus , cùm in Concilio Ephesino de temeraria & præcipiti adversum se & Memnonem Ephesinum à Ioanne Patriarcha Antiocheno lata depositio- nis sententia conqueritur ; nempe , quod adversus Majorem Thronum pronuntiarit. Sedes enim Alexandrina superiorē locum præ Antiochenā juxta Nicenam Synodus obtinebat. Rationem istam non contempsit Synodus Ephesina ; quinim dū ut vitium huius sententia Galatino Pontifici proba-

Libellus Cyrilli
part. 1. Conc.
Eph. Act. 4 μετό^ν
λιγοντος Μετέ-
πει. Σερβία.

In ep. Synodi Eph.
ad C-lest. Act. 5.

Relatio Concilij
ad Leopolem : x^o
XIIII. Venerabilis x^o
P. de S. Iac. Th. S. R.
Ranckea. Oct. 15
procedens ex aliis, s^o
et. m. m.

in conventu furtivo & clandestino aliquot Episcoporum Nicææ habito, ut docet Libellus Theodori Diaconi Alexandrini, Act. III. Concilij Chalcedonensis. Ex eo Pelagius I. Childeberto Regi scriptis anno D L V I I adversum esse ecclesiasticæ legi quod ipse jusserat, ut Sapaudus Arelatenus Episcopus, cuius Ecclesia in Gallicanis regionibus primatus privilegio & sedis apostolice vicibus decoratur, ad petitionem Episcopi ab ipso ordinati in judicium sequentis civitatis Episcopi judicandus occurseret.

I V. Ex eo colligere possumus, secundum veteris disciplinae ordinem Romanam sedem, quæ major est & prima, à ceteris Episcopis judicari non posse. Vnde fluxit decantatum illud verbum, quod extat in Actis Sinuessianæ Synodi in causa Marcellini Pontificis coactæ anno C C C I I I. Prima sedes non judicabitur à quoquam. Scio quidem à viris eruditis hæc Acta revocari in dubium, quasi à Donatistis conficta. Sed fatendum est, antiquitatem quandam redolere, licet quanplurimis mendis scauteant. Pronuntiatum istud, primam sedem à nemine judicari, repetitum est in Synodo Romana sub Silvestro, canone ultimo; cum illa adjectione, ut neque ab Augusto, neque ab omni Clero, neque à Regibus, neque à populo judicetur. Sed viri emunctioris judicij hunc factum ut adulterinum damnant, & inter ceteras Isidori Mercatoris quisquiliis reponunt. Moverant bilem Hinmaro canoness istius Romanae synodi sub Silvestro, adeo ut nullam illis fidem in judiciis haberet, quia scilicet omnes ferè istiusmodi definitiones antiquis canonibus repugnant.

Prætermitto discussionem ceterorum articulorum, dum mihi veniam lectoris liceat canonem ultimum dispungere. Scilicet habriolos esse oportuit Episcopos, qui non solum ab Augustorum Consistorio, qui Romæ, tempore Silvestri, imperabant, sed à Regum judiciis Romanum Pontificem immunem esse decreverunt, cum Reges Romanum non tenuerint, nisi ducenti ferè post hac annis elapsi, imò vero in contrarium Silvester ipse exemplo suo statuerit.

V. Etenim, ut loquitur Romanum Concilium in epistola ad Gratianum, Silvester Papa à sacrilegii accusatus, apud parentem vestrum Constantinum causam propriam prosecutus est. Occasio hujus epistola scribenda inde orta est, quod Vrbinus toties à Principibus & à Damaso Pontifice damnatus, dolos composuerat, quibus sancti Pontificis caput petebatur; adeo ut accusatores subornaret, qui crimina Damaso intenderent, ea fraude videlicet, ut dum causam dicit qui in

omnes judge fuerat constitutus, nemo esset quæ de lapsis vel de factis posset episcopatus invaseribus indicare. Iudicio Imperatoris probata quidem innocentia Damasi; sed post sententiam, à Principe flagitandum putavit Concilium, ut Damasus, qui ceteris Episcopis cùm esset æqualis munere, prærogativâ tamen apostolicæ sedis excellebat, non esset iis inferior qui judiciis publicis beneficio legis à Gratiano late non erant subjecti. Perunt ergo, ut causa Damasi, si quæ inciderit, in Concilio judicetur, quemadmodum in ceterorum Episcoporum caussis fieri solebat; aut saltem in Consistorio Principis caussam suam defendat, non apud magistratus. Ad quæstionem quam discutio valde confert ut severius examinentur verba hujus epistolæ: quæ ita castigata sunt, ut nihil de dignitate Pontificis Romani remittant, licet ad rationes temporum sint accommodata. Cognitionem illam Principibus à Damaso arrogari, Damasum severioribus Episcoporum judiciis se ipsum dedere pronuntiant, non autem cognitionem illam in arbitrio Principis aut Episcoporum esse positam; ita ut privilegium illud primæ sedis in mente habuisse patres illos non absurdum mihi videatur. Severioribus se dedit ipse judicis Sacerdotum, inquiunt illi. Subiungunt vero: Accipite aliud quoque, quod vir sanctus vestre magis conferre pietati quam sibi prestare desiderat, nec derogare cuiquam, sed Principibus adrogare. Quoniam non novum aliquid petit, sed sequitur exempla majorum, ut Episcopus Romanus, si Concilio ejus causa non creditur, apud Consilium se Imperiale defendat.

V. I. In causa Symmachii quanta fuerit Gallicana Ecclesiæ pietas, docuit Avitus, cùm majorem & eminentiorem Pontificem ab inferioribus judicari non posse contenderet. Iisdem vestigiis hæserunt Episcopi & Proceres Francorum, unà cum Romanis, in causa Leonis III. qui variorum criminum accusatione petebatur. Etenim cùm frequentes adessent in Concilio Romano, presente ipso Carolo Francorum Rege, in has voces eruperunt, quas retulit Anastasius: *Nos sedem Apostolorum, quæ est caput omnium Dei Ecclesiarum, judicare non audemus. Nam & ab ipsa nos omnes & ab ejus Vicario judicamur. ipsa autem à nemine judicatur; quemadmodum antiquitus mos fuit. Sed sicut ipsa Summus Pontifex censuerit, canonice obediemus.* Leo tamen Pontifex, nulla suspicio penes Ecclesiam reliqua esset, et si nemo accusationem illatam peragere velleret, adhibitis Evangelii & aliquot testibus sue fama ad stipulatoribus, ambonem ascendens, obje-

Anastasius in via
Leonis III. ad
800.

cet

*Epistola Romani
Concilij ad Gra-
tianum, edita à R. P.
Sim. in Appendix
Cod. Theodos.*

*A. III. Cone-
Chalc. dñi dñs
dñs x. x. dñs
dñs. dñs x. x.
dñs. dñs x. x.*

*Synodus Romana
sub Silvestro can-
ulta.*

*Hincmarus ep. 7.
exp. 21. & seqq.
edit. Mos. Qua-
rianus quæ in au-
toritate proferunt
sanctum Silve-
strum Papam de-
crevisse talia que
Catholica Ecclesia
inter synodalia
decreta non con-
putat.*